
ADMINISTRIMI I MEDIKAMENTEVE

Administrimi i medikamenteve bëhet në dy rrugë kryesore:

1. Lokal apo topik
2. Sistemik

Administrimi lokal përfshin:

- aplikimin e medikamentit në membranat mukoze (orale, konjuktiva)
- në lëkurë dhe sipërfaqet e tjera epiteliale

Administrimi sistemik ka si qëllim absorbimin dhe shpërndarjen e medikamenteve në të gjithë organizmin.

Rrugët e administrimit sistemik:

1. Enterale:
 - a) a - orale
 - b) rektale
 - c) bukale dhe sublinguale
2. Parenterale
Injeksionet:
 - a) intravenoze
 - b) intramuskulare
 - c) subkutane
 - d) intradermale

Rrugët e administrimit

Rruga orale

Një pjesë e madhe e medikamenteve merren në rrugë orale. Ato mund të jenë në formë tablesh të ngurta, kapsula, tableta të përlyshme, në formë lëngjesh si pika, shurup ose tretësira. Në shumicën e rasteve, medikamentet e marra në rrugë orale, nuk hyjnë menjëherë në qarkullimin

e gjakut. Ato kalojnë fillimisht në stomak dhe pastaj në zorrë. Në disa raste medikamenti mund të absorbohet nga mukoza orale si në rastin e tabletave sublinguale.

Tabletat

Tabletat gjenden në forma dhe në madhësi të ndryshme. Ato janë të thjeshta për t'u prodhuar dhe mund të mbahen për një kohë të përcaktuar. Një ose më shumë përbërës aktivë kombinohen me substanca të tjera që ndihmojnë në formimin e tabletës dhe më pas i jepet forma tabletës.

- **Tabletat pa mbështjellje:** Këto tableta janë të përbëra nga pudra ose granula të presuara fort së bashku. Është e rëndësishme që të shoqëroni marrjen e këtyre tabletave me ujë, në mënyrë që të shmangni bllokimin e tyre në rrugët e kalimit të ushqimit dhe në stomak të ketë një sasi të mjaftueshme lëngjesh në mënyrë që tabletat të treten.
- **Tabletat me mbështjellje:** Tableta të veshura me sheqer ose të veshura me film. Tabletat mund të mbulohen me një shtresë për t'i mbrojtur ato nga ndikimet e jashtme, siç janë lagështira ose bakteriet. Tabletat e veshura janë të lëmuara, me ngjyra dhe shpesh me shkëlqim. Veshja e jashtme e tabletave nuk ka shije dhe e bën më të lehtë kalimin e tyre. Tabletat e veshura me sheqer, zakonisht kanë formë të rrumbullakët ose ovale. Tabletat e veshura me film kanë vetëm një shtresë të hollë. Nëse tabletat kanë përbërës aktivë që duhet të mbrohen nga acidi në stomak, ato janë të veshura me një shtresë mbrojtëse që është rezistente

ndaj acidit gastrik (gastro-rezistent). Në këtë rast përbërësit aktivë nuk çlirohen derisa arrijnë në zorrën e hollë. Tabletat e veshura nuk duhet të shtypen ose të përtypen sepse veshja e tyre e humbet funksionin.

- **Tabletat eferveshente:** Treten në një gotë më ujë. Ato janë të përshtatshme për njerëzit që kanë vështirësi në gjëllitje dhe kanë një efekt më të shpejtë në krahasim me tabletat, sepse medikamenti është tretur deri në momentin që arrin në stomak.
- **Tableta të përtyפשme:** Tableta që kanë përbërës aktivë që absorbohen nga mukozat e gojës, synojnë të kenë efekt në fyt (p.sh për dhimbjen e fytit). Këto lloj tabletash duhet të përtyphen ose thithen.
- **Tabletat sublinguale:** Tableta të tretshme që vendosen nën gjuhë për t'u tretur ngadalë. Përbërësi aktiv kalon në qarkullimin e gjakut nëpërmjet mukozës së gojës.

Kapsulat - Kapsulat kanë një guaskë e cila zakonisht është e përbërë nga xhelatina dhe brenda përmbajnë medikamentin në formën e një pluhuri, granulimi ose lëngu. Kapsulat janë afatgjata dhe pa shije.

Kapsulat e përtyפשme - Ekzistojnë kapsula të përtyפשme të cilat mund të kafshohen dhe në këtë mënyrë përbërësi aktiv absorbohet nëpërmjet mukozës së gojës.

Kapsulat me çlirim të ngadaltë - janë krijuar për të çliruar ngadalë përbërësin e tyre aktiv. Një kapsulë e tillë mund të çlirojë përbërësin e saj aktiv në mënyrë të barabartë gjatë gjithë ditës. Kjo përbën avantazh sepse nevojitet vetëm një tabletë në ditë.

Pudrat, pikat dhe shurupet:

- **Pudrat:** Medikamente në formë pluhuri ose granulimi, të cilat zakonisht treten në ujë. Në këtë formë mund të jenë disa analgjezikë dhe antibiotikë për fëmijë.
- **Pika:** Pikat ose lëngu në vetvete është përbërësi aktiv i medikamentit ose përbërësi aktiv është tretur në lëng, zakonisht në ujë ose në përzjerje uji dhe alkoli. Dozimet në këtë formë jepen në numër pikash.

- **Shurupet:** Medikamente të lëngshme ku një ose më shumë përbërës aktivë treten në ujë. Lëngu mund të jetë gjithashtu përbërësi aktiv. Këto medikamente zakonisht shoqërohen me një gotë të vogël matëse për të ndihmuar në marrjen e dozës së duhur. Kjo formë është e përshtatshme për personat që kanë probleme me gjëllitjen.

Injeksionet

Në injeksione, përbërësit aktivë treten me një substancë të lëngshme (tretësirë fiziologjik apo ujë të distiluar) dhe më pas injektohen. Medikamenti mund të injektohet në venë (administrim intravenoz) nëse duam të kemi një efekt sa më të shpejtë (p.sh në rast urgjence). Kjo shmang kohën e gjatë të marrjes përmes traktit gastrointestinal. Nëse medikamenti duhet të ketë një efekt më të ngadaltë ose nëse nuk duhet të hyjë direkt në qarkullimin e gjakut, ai mund të injektohet në muskul (intramuskular) ose në indet dhjamore nën lëkurë (subkutane).

Disa medikamente duhet të aplikohen në formë injeksionesh, sepse ato humbasin efektivitetin e tyre në stomak ose zorrë. Insulina është një shembull. Shumica e vaksinave, për këtë arsye, duhet të injektohen. Solucionet e injeksioneve mund të mbahen vetëm për një kohë të shkurtër që nga momenti i hapjes.

Injeksioni subkutan është mënyra e administrimit të medikamenteve nën lëkurë. Në këtë injeksion, përdoret një agje e shkurtër për të injektuar medikamentin në indin midis lëkurës dhe muskujve. Medikamentet e dhëna në këtë mënyrë zakonisht absorbohen më ngadalë. Ky lloj injeksioni përdoret kur metodat e tjera të administrimit mund të jenë më pak efektive (psh: disa medikamente nuk mund të jepen nga goja sepse acidi dhe enzimat në stomak do t'i shkatërrojnë ato). Medikamentet e administruara në rrugë subkutane përfshijnë medikamente që mund të jepen në vëllime të vogla, zakonisht më pak se 1 ml, por edhe deri në 2 ml është e sigurt. Insulina dhe disa hormone të tjera zakonisht administrohen në mënyrë subkutane. Vendi i aplikimit është shumë i rëndësishëm për injeksionet subkutane. Medikamenti duhet të

injektohet në indin yndyror pak poshtë lëkurës. Disa zona të trupit kanë një shtresë indi më të sigurt për të aplikuar ku nuk përbën risk dëmtimi i muskujve, kockave apo enëve të gjakut.

Injeksionet intramuskulare

Injeksioni intramuskular është një teknikë që injekton medikamentin thellë në muskul. Kjo bën të mundur që medikamenti të absorbohet shpejt, si pasojë e vaskularizimit. Injeksionet intramuskulare përdoren kur nuk rekomandohen rrugët e tjera të marrjes së medikamenteve.

Injeksionet intramuskulare duhet të aplikohen në një muskul sa më të madh të jetë e mundur dhe aty ku ka pak mundësi të dëmtohen enët e gjakut ose nervat. Kuadranti i sipërm i jashtëm i muskulit gluteal është vendi më i përdorur për injeksionet intramuskulare.

Injeksioni intravenoz (IV) - Me anë të injeksionit intravenoz bëhet administrimi i medikamenteve drejtpërdrejt në sistemin venoz. Medikamentet e dhëna përmes injeksioneve intravenoze, administrohen zakonisht nëpërmjet një kateteri venoz (vigon), për të shmangur çdo rrjedhje të medikamenteve në indet e tjera dhe për të administruar medikamente të tjera të përshkruara në terapi.

Administrimi i infuzionit intravenoz

- Vendos pacientin në pozicion shtrirë
- Zgjidh vendin e pershtatshëm për aplikimin
- Vendos krahun mbi një mbështetëse
- Përgatit infuzionin dhe aparatit e infuzionit, nxirr ajrin derisa të mos ketë asnjë flluskë
- Palpo venën ku do të bëhet injektimi
- Vendos zhgutin 10 cm mbi vendin ku do të bëhet aplikimi
- Dezinfekto duart dhe pastaj vendin e aplikimit në mënyrë rrethore, me qendër pikën e injektimit në periferi
- Fut agen në këndin pothuajse paralel me lëkurën, 10-15 gradë
- Pas inserimit, nëse gjaku kthehet nëpërmjet ages në pjesën e sipërme, inserto pothuajse të gjithë gjatësinë e agës në venë
- Hiq zhgutin
- Fillo dhënien e infuzionit

- Siguro agen dhe tubin e aparatit pak centimetra larg vendit të injektimit me një leukloplast, në mënyrë që të shmanget lëvizja e tyre.

Injeksionet depo

Në injeksionin depo, një medikament injektohet nën lëkurë ose në indet muskulare dhe përbërësi aktiv lirohet gradualisht. Kjo mund të arrihet duke përzier përbërësin aktiv me vajra ose kripëra speciale, që trupi mund t'i absorbojë ngadalë. Shembuj të injeksioneve depo janë insulina me veprim më të gjatë, injeksionet depo kortizonikë dhe injeksioni tremujor për kontracepsion.

Komplikacionet e mundshme të injeksioneve

Infeksioni

Çdo procedurë që përfshin depërtimin e barrierave të lëkurës, mbart një rrezik të vogël të futjes së mikrobeve në trup, kështu që gjithmonë ekziston rreziku i zhvillimit të infeksioneve. Ky rrezik mund të minimizohet duke ruajtur kushtet e sterilitetit. Kateteret venoze duhet të monitorohen rregullisht për shenja të infeksionit dhe kanë një kohëzgjatje maksimale të përdorimit (zakonisht tre ditë). Infeksionet e lokalizuara në indet më të thella mund të jenë shkaktarë të abceseve të cilët mund të kërkojnë trajtim me antibiotikë ose drenim kirurgjikal. Ruajtja e sterilitetit të medikamenteve para përdorimit është e rëndësishme dhe ndihmon në shmangien e infeksioneve.

Reaksionet

Pothuajse të gjitha medikamentet përbëjnë risk për të shkaktuar një reaksion që mund të variojë nga një reaksion i vogël alergjik, tek shoku anafilaktik i cili kërkon trajtim urgjent mjekësor. Shumica e medikamenteve të licencuara, tolerohen relativisht mirë nga shumica e njerëzve, por të gjitha medikamentet mbartin rrezikun për efekte të mundshme anësore. Disa medikamente janë irrituese për vendin e injektimit dhe mund të shkaktojnë skuqje, dhimbje ose enjtje të lokalizuara pas administrimit. Medikamentet intravenoze që shkaktojnë irritim të venës, mund të shkaktojnë gjithashtu edhe inflamacion të venës.

Dhimbje

Çdo objekt i mprehtë që shpon lëkurën, mund të shkaktojë dhimbje. Përdorimi i aqes më të vogël të mundshme dhe sigurimi që çdo pastrues i lëkurës me bazë alkooli është avulluar plotësisht para injektimit, duhet të minimizojë dhimbjen. Ekziston një rrezik i vogël që injeksionet intramuskulare mund të dëmtojnë një nerv dhe të shkaktojnë dëme afatgjata, por kur përdoret teknika e duhur e injektimit dhe vendet e injeksionit zgjidhen me kujdes, rreziku është minimal.

Gabimet e administrimit të injeksioneve

Ekziston mundësia që një injeksion aksidentalisht të aplikohet ose të rrjedhë në një pjesë të gabuar të indeve të trupit. Meqenëse muskujt përmbajnë enë gjaku, ekziston mundësia që një injeksion intramuskular të bëhet në enë gjaku. Kjo mund të shmanget duke tërhequr pistonin pas futjes, për të kontrolluar nëse futet gjak në të. Medikamentet e dhëna në mënyrë venoze mund të rrjedhin nga vena ose një kanjule venoze mund të jetë e gabuar. Në këto raste, medikamentet ose likidet intravenoze, mund të dalin në hapësirën rreth venave, muskujve ose indit dhjamor. Disa medikamente mund të jenë shumë irrituese kur rrjedhin nga vena, madje mund të shkaktojnë dëme serioze lokale. Medikamentet irrituese duhet të jepen në një formë të holluar ose të administrohen vetëm në një venë të madhe me rrjedhje të mirë të gjakut.

Supostet

Disa medikamente mund të vendosen në anus (rektal) në formën e suposteve. Ato kanë përbërës aktivë që veprojnë në mënyrë lokale. Mund të përdoren gjithashtu edhe suposte rektalë që përmbajnë medikamente që kanë për qëllim trajtimin e patologjive të tjera. Përbërësit aktivë absorbohen nga mukoza e zorrëve, hyjnë në qarkullimin e gjakut dhe më pas japin efekt për patologjinë për të cilën janë indikuar. Supostet përdoren shpesh kur është e vështirë për të administruar medikamente në rrugë orale, psh në rastet e të vjellave ose në rastin e temperaturës tek femijët.

Ovulat vaginale futen në vaginë për të trajtuar inflamacionet ose infeksionet mykotike vaginale. Ovulat vaginale shpërbëhen në vaginë dhe

lëshojnë përbërësit e tyre aktivë. Disa tableta dhe vajra mund të administrohen gjithashtu edhe në mënyrë vaginale. Ata zakonisht shoqërohen me një aplikues plastik.

Pika, vajra dhe spray për aplikim në sy, veshë dhe hundë

Ka medikamente në formë pikash për trajtimin e patologjive të syrit apo veshëve të cilat aplikohen drejtpërdrejt në sy ose vesh. Medikamentet me pika për trajtimin e patologjive të veshit nuk duhet të ruhen në ambiente shumë të ftohta sepse në momentin e aplikimit ato mund të shkaktojnë dhimbje ose marrje mendsh. Ka medikamente në formë xheli ose vaji për aplikim në sy, në pjesën e brendshme të qepallës së poshtme. Është shumë e rëndësishme që të ruajmë sterilitetin në momentin e aplikimit për të shmangur kontaminimin me mikrobe.

Pikat dhe spray për hundën mund të përdoren për trajtime afatshkurtra. Administrimi i pikave në hundë, mund të bëhet më anën e pipetave. Është e rëndësishme që gjatë dhe pas administrimit të medikamentit në hundë, pipeta të mos kontaminohet me sekrecionet nazale.

Inhalatorët

Medikamentet që administrohen nëpërmjet inhalacionit (thithjes) janë shumë efektive për një veprim të drejtpërdrejtë në mushkëri. Pjesa më e madhe e medikamenteve për trajtimin e astmës administrohen nëpërmjet inhalimit.

Kur një përbërës aktiv i lëngët ose i ngurtë grimcohet në ajër, kjo përbërje quhet aerosol. Aerosoli mund të aplikohet nëpërmjet aparateve që mundësojnë dozimin e duhur të medikamentit. Edhe substancat vajore mund të inhalohen, duke i përdorur në kombinim me avullin e nxehtë. Uji i nxehtë lejon që vajrat të avullojnë më shpejt, duke rritur efektin në mukoza.

Medikamentet lokale

Aplikimi i medikamenteve në lëkurë ose mukoza lejon apo mundëson futjen e tyre në trup. Medikamentet e aplikuar në këtë mënyrë njihen si medikamente lokale. Mund të përdoren gjithashtu për të trajtuar dhimbjen ose probleme të tjera në pjesë të veçanta të trupit.

Mjekimi lokal mund të përdoret gjithashtu për të ushqyer lëkurën dhe për t'a mbrojtur atë nga dëmtimi. Disa medikamente lokale përdoren për trajtim lokal dhe disa kanë për qëllim të ndikojnë në të gjithë trupin pasi të absorbohen përmes lëkurës.

Pasta, pomada dhe vajra

- **Pomadat:** janë përzierje të medikamenteve të caktuara me yndyrna të ndryshme të cilat mund të përhapen lehtësisht. Ato janë përbërë nga yndyra, vaji ose dylli ose një kombinim i tyre. Shembuj të zakonshëm janë pomadat yndyrore antiseptike dhe pomadat shëruese.
- **Vajrat:** janë të përbërë nga yndyrna të lëngshme në temperaturën e dhomës. Ato përdoren si aditivë për banjot me vaj, si vajra masazhesh ose si vajra thelbësorë siç është vaji i mentes.
- **Pastat:** janë pomada të veçanta që përmbajnë yndyrë, si dhe një sasi të madhe të aditivëve pluhur. Kjo i bën këto përmbajtje shumë të trasha dhe është e vështirë t'i përhapësh ato. Një shembull është pasta e zinkut.

Kremrat, emulsionet dhe shkumat:

- **Kremrat:** janë përzierje të yndyrës dhe ujit që mund të përhapen lehtësisht. Meqenëse yndyra dhe uji normalisht nuk përzihen lehtë, shtohet një agjent emulsifikues për të kombinuar këto dy përbërës dhe për t'i bërë të qëndrueshëm. Rezultati quhet edhe emulsion. Emulsione më të lëngshme mbi bazë uji quhen locione.
- **Emulsionet** e ujit dhe vajit diferencohen nga përbërësi i tyre kryesor në emulsione vaj në ujë dhe emulsioni ujë në vaj. Emulsionet vaj në ujë përmbajnë më shumë ujë. Shembujt përfshijnë kremëra të lehtë që përthithen lehtësisht, freskojnë dhe lagështojnë lëkurën. Në të kundërt, emulsionet ujë në vaj përmbajnë më shumë yndyrë sesa ujë. Ata krijojnë një shtresë mbrojtëse dhe ruajnë lagështirën në lëkurë. Ato përdoren për kremra për lëkurë të thatë dhe në rastet e ekzemës.

Xhel, pudra, locione

- **Xheli** është një lloj i veçantë kremi me bazë uji. Ai është i përberë kryesisht nga trashës si niseshteja që mund të lidhë shumë ujë dhe përbërësit aktivë të tretur në të. Xheli nuk përmban yndyrë, mund të përhapet lehtësisht në lëkurë dhe mund të ketë përbërës të ndryshëm aktivë në të. Për shembull mund të gjendet xhel për lehtësimin e dhimbjeve ose anti- prurit. Xheli ndërton një shtresë në lëkurë dhe ka një efekt ftohës të shkaktuar nga avullimi i ujit në lëkurë.
- **Pudrat** spërkatën në lëkurë dhe ngjiten aty. Përveç përbërësit të tyre të ngurtë aktiv, ato mund të përmbajnë edhe substanca bartëse (të tilla si talk). Pluhurat kanë një efekt tharjeje dhe formojnë një shtresë që mbron lëkurën. Ekzistojnë, për shembull, pudrat për trajtimin e pruritit ose infeksioneve fungoide.
- **Tinkturat** janë medikamente në formë të lëngshme për përdorim lokal. Ato prodhohen duke tretur ose holluar ekstrakte të thata, shpesh prej materiali bimor. Alkooli zakonisht përdoret si tretës. Një shembull i mirënjohur është tinktura e jodit, e cila përdoret për dezinfektimin e plagëve.
- **Locionet** janë produkte për kujdesin e lëkurës të përbëra nga një përzierje e lëngjeve dhe trupave të ngurtë. Solidet përbëjnë të paktën 50%, prandaj mund të shikohen si një lloj "pluhuri i lëngët". Ato përmbajnë shumë pak ose aspak yndyrë. Dy shembuj të aplikimit janë locionet që përdoren për të trajtuar linë e dhurve dhe herpesin, ku përdoret një locion i bardhë me zink për të tharë vezikulat e lëkurës. Meqenëse pluhuri dhe lëngu do të ndahen me kalimin e kohës, duhet të shkundni këto locione para përdorimit.

Spray dhe ngjitësat

Disa medikamente mund të aplikohen në lëkurë ose në mukozat me anë të spërkatjes. Ekzistojnë spray për trajtimin e plagëve, për dezinfektimin ose për zvogëlimin e edemës në mukozat e hundës, etj.

Disa medikamente që duhet të absorbohen nga trupi për një periudhë të caktuar kohe mund të aplikohen me ndihmën e ngjitësave në lëkurë.

Ky lloj aplikimi ka disa përparësi: Medikamentet përthithen në mënyrë të barabartë dhe nuk shkaktojnë dëmtime në traktin gastrointestinal.

Këto lloje ngjitësash quhen gjithashtu “sisteme terapeutike transdermale” (TTS). Është e rëndësishme të hiqni ngjitësin e vjetër para se të aplikoni të riun dhe të keni kujdes që të mos e vendosni gjithmonë në të njëjtin vend.

ADMINISTRIMI I INJEKSIONEVE INTRAMUSKULARE / SUBCUTANE / INTRADERMALE

Injeksioni është veprimi i invadimit së një likidi, veçanërisht një medikamenti në trupin e një personi, nëpërmjet një aqe dhe një shiringe.

A. Para aplikimit, medikamenti kontrollohet/lexohet dy herë:

- një herë para se ta përgatisni
- njëherë para se t'ja aplikoni atë pacientit.

I. Çfarë duhet të kontrolloni?

- a) Medikamentin – llojin, efektet anësore, kundërindikimet, veprimi
- b) Doza - A është e duhura?
- c) Koha - A është koha e duhur?
- d) Data e skadencës
- e) Metoda e administrimit - PO, I/M, S/C, I/V?
- f) Ngjyra, konsistenca
- g) Pacienti - Identifikimi i pacientit
- h) Reaksionet e mundshme alergjike të pacientit

B. Pacienti

3. Konfirmoni që keni përpara pacientin e duhur.
4. Shpjegoni procedurën për të siguruar bashkëpunimin e tij
5. Merrni miratimin e pacientit.

C. Vendi

4. Zgjidhni vendin e aplikimit.
5. Sigurohuni që vendi nuk ka dëmtime, nishanë, të gërvishitura, enjtje apo hematome.

I/M - INJEKSIONI INTRAMUSKUL, është administrimi i medikamenteve direkt në muskul.

Indikacioni:

- Kur mjekimi nuk mund të jepet nga goja sepse irriton stomakun,
- Kur pacienti ka nauze ose të vjella.
- Kur pacienti është i paaftë ta marrë mjekimin nga goja për ndonjë arsye tjetër.
- Kur kërkohet absorbim relativisht i shpejtë, I/M preferohet më shumë se SC.
- Kur mjekimi mund të jetë irritues për indin, I/M preferohet më shumë se SC.

Vendet për aplikimin e injeksioneve I/M janë:

1. muskuli deltoid
2. muskuli vastus lateral
3. zona dorsogluteale

A. MUSKULI DELTOID - i pozicionuar në pjesën e sipërme të krahut

Përfitimet:

- Absorbim më i shpejtë i medikamenteve
- Gjendet pa vështirësi.
- E mundshme të përdoret për shumicën e moshave

! **Kujdes!** Është një muskul relativisht i vogël dhe përgjithësisht nuk përdoret për doza të mëdha të medikamenteve (0,5ml -1ml, 2ml në muskujt e zhvilluar mirë).

I. Gjetja e vendit

- b) Ku-në ose poshtë gjysmës së muskulit deltoid.
- c) Pse - për të shmangur nervat, enët e gjakut, bursa, tendinat mbi vendin dhe tendinat dhe kocka më poshtë vendit.
- d) Metoda - Poziciononi pacientin me shpatullën e ekspozuar dhe krahun e liruar.
 - Gjeni procesin acromion në majë të shpatullës.
 - Zgjidhni një vend përafërsisht 4 cm nën procesin acromion të majës së supit (2-3 hapësira gishtash më poshtë).

2. Përzgjedhja e ages

- c) Gjerësia e ages: masë 21-25.
- d) Gjatësia e ages: në varësi të llojit dhe dozës së medikamentit.

Për femra

60 kg = 16 mm
60-90kg = 25mm
90 kg = 38 mm

Për meshkuj

60 kg = 16 mm
60-118 kg = 25 mm
118 kg = 38 mm

Metoda e administrimit

- a) Përgatisni mjekimin dhe vishni dorezat.
- b) Pastrojini vendin me pambuk me alkool.
- c) Mos e mbledhni muskulin me dorë përveç rasteve, kur pacienti është fëmijë i vogël.
- d) Mbajeni shiringën me kënd 90 gradë nga lëkura.
- e) Futeni agen në muskul me lëvizje të shpejtë.
- f) Mos e aspironi.
- g) Injektoni mjekimin shpejt.
- h) Hiqeni agen shpejt dhe me të njëjtin kënd (90 gradë).
- i) Mbulojeni me pambuk dhe leukoplast.
- j) Mos e masazhoni.

B. VASTUS LATERAL - pozicionohet në kofshën anterolaterale

Përfitimet:

- absorbimi i dytë më i shpejtë i aplikimeve I/M.

- Muskul i madh i zhvilluar mund të tolerojë deri në 4-5 ml.

! Kujdes!

- Ky muskul nuk është aq i aksesueshëm sa deltoidi.
- Është më i dhimbshëm se sa deltoidi apo ventrogluteali.

Gjetja e vendit

- a) Ku-në mes 1/3-s së kofshës anterolaterale.
- b) Pse-për të shmangur enët e mëdha, strukturat e gjymtyrëve dhe nervat.

Metoda e administrimit:

- Vendos pacientin në pozicion ulur me kofshën e ekspozuar.
- Kufiri i sipërm tek të rriturit është sa një hapje dore nën trokanterin e kofshës.
- Kufiri i poshtëm tek të rriturit është sa një hapje dore mbi patelën e gjurit.
- Zgjidhni një vend në mes të kofshës anterolaterale (mbi gropën që krijohet në anë të kofshës).

3. Përzgjedhja e ages

- d) Gjerësia e ages: masa 19-23.
- e) Gjatësia e ages 25mm -38 mm (për të porsalindur është më e shkurtër).

4. Metoda

Është e njëjta si për deltoidin, megjithatë, këtë muskul mund t'a kapni me dy gishtat e mëdhenj, duke e mbledhur në rastet kur pacienti është shumë i dobët ose i porsalindur.

C. DORSOGLUTEALI - pozicionohet në pjesën e sipërme të jashtme të kuadrantit të sipërm të jashtëm të gluteuseve

Përfitimet:

- Është muskul i madh dhe toleron doza të mëdha të medikamenteve 2-4 ml (5 ml)

! Kujdes!

- absorbimi është më i ngadaltë se vendet e tjera I/M
- ka rrezik për dëmtim të nervit iskiadik
- ka rrezik për dëmtim të arteries gluteale superiore

- është jo lehtësisht i aksesueshëm
- kur ka shumë ind dhjamor madje edhe me age 38 mm, medikamenti shpesh nuk injektohet në muskul.

C. Gjetja e vendit

- Vizato një vijë imagjinare midis trokanterit të madh dhe kreshtës së pasme iliake (vini re gropëzat)
- Zona e synuar është 2.5 cm mbi pikën e mesit të vijës.

Përzgjedhja e ages

- Gjerësia e ages: masa 20-23
- Gjatësia e ages: 38 mm- 48 mm

3. Metoda:

Është e njëjtë si me vendet e tjera I/M, por për shkak të rrezikut të shpimit të mundshëm të enëve të gjakut, aspironi 5-10 sekonda para injektimit të mjekimit. (Hiqni shiringën dhe mjekimin nëse gjaku shfaqet në shiringë gjatë aspirimit)

S/C - INJEKSIONI SUBKUTAN, është aplikimi i medikamenteve në shtresën e indit midis lëkurës dhe muskulit

1. Kur aplikohen S/C?

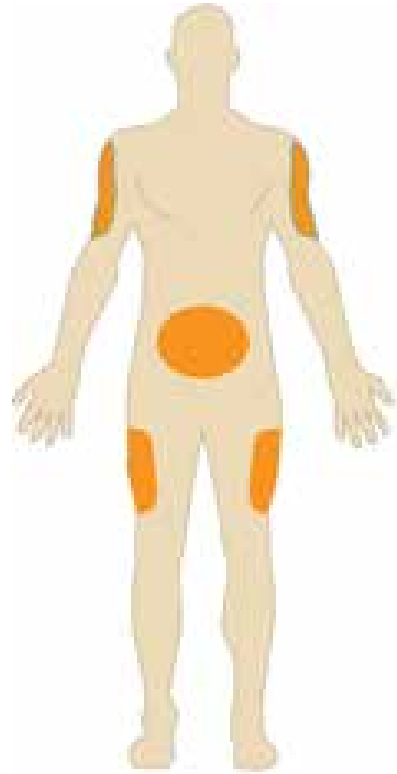
- Kur mjekimi nuk mund të administrohet nga goja
- Kur kërkohet absorbim më i ngadaltë se administrimi I/M

2. Vendet e injeksioneve S/C

- Pjesa e sipërme e krahut: absorbim mesatar/i shpejtë
- Kofshët: absorbim i ngadaltë
- Abdomeni: absorbim i shpejtë
- Pjesa e sipërme e gluteuseve; absorbim i ngadaltë

3. Zgjedhja e vendit

- Krahët, kofshët, shpesh përdoren për injeksione nga profesionistët e kujdesit shëndetsor
- Abdomeni, kofshët shpesh përdoren për akses të lehtë kur pacientët i bëjnë injeksionet vetë

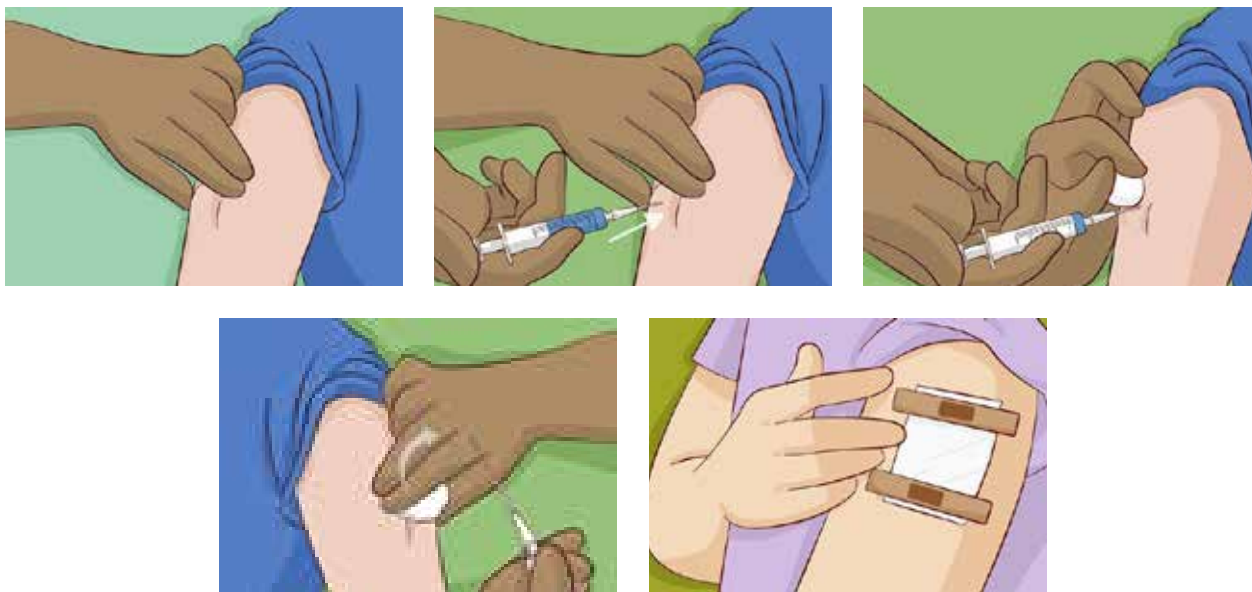
4. Përzgjedhja e ages

- Gjerësia e ages masa 23-25
- Gjatësia e ages 16 mm

5. Metoda e dhënies së injeksionit S/C

- Përgatisni mjekimin dhe vishni dorezat
- Pastroni vendin me pambuk me alkool
- Mbani shiringën me kënd 45 gradë
- Mblidhni lëkurën dhe indin S/C me njërin dorë

- e) Fusni agen në indin S/C me lëvizje të shpejtë me dorën tjetër
- f) Mos aspironi
- g) Injektoni mjekimin shpejt
- h) Hiqni agen duke e mbajtur këndin 45 gradë
- i) Mbuloni me pambuk dhe leukoplast

Metoda e dhënies së injeksionit S/C

ID – INJEKSIONI INTRADERMAL, është administrimi i medikamenteve në shtresën dermë të lëkurës

1. Kur aplikohen I/D?

Kur kërkohet absorbimi shumë i ngadaltë dhe i qëndrueshëm. Përdoret veçanërisht për testet e alergjisë dhe TBC

2. Vendet e injeksioneve I/D

- pjesa e sipërme e krahëve
- Pjesa e sipërme e shpinës
- Pjesa e sipërme e kraharorit
- Kofshët
- Parakrahu ventral (i përparmë)

3. Përzgjedhja e vendit - vende të zakonshme për:

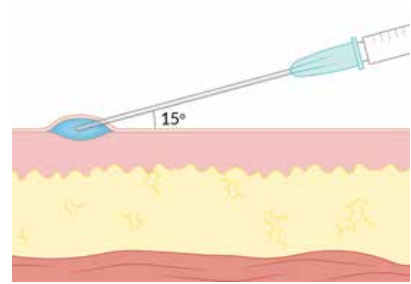
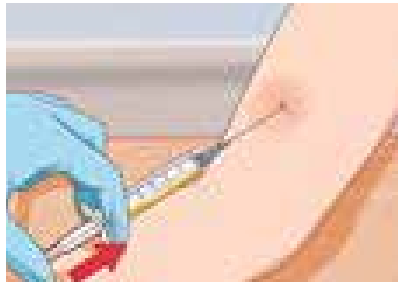
- Testin TBC në pjesën e përparme të parakrahut, 5-10 cm poshtë pjesës së përparme të brrylit.
- Testet e alergjisë- mbi shpatull, pjesa e sipërme e krahut, kraharori.
- Vaksina TBC aplikohet në pikën e bashkimit të pjesës së poshtme të muskulit deltoid me tendinën.

Përzgjedhja e ages

- a) Gjerësia e ages masa 25-27
- b) Gjatësia e ages 5mm-16mm

5. Metoda e e dhënies së injeksionit I/D

- a) Përgatitni medikamentin dhe vishni dorezat.
- b) Pastroni vendin me pambuk alkooli dhe lejoni alkoolin të thahet krejtësisht përpara injektimit.
- c) Fshini tapën e flakonit me pambuk alkooli dhe lëreni të thahet.
- d) Tërhiqeni lëkurën e tendosur midis gishtit të madh dhe gishtit tregues.
- e) Mbani shiringën paralel me krahun dhe me anën e pjerrët të majës së ages, me drejtim lart.
- f) Fusni agen ngadalë 2-3 mm me kënd 5-15 gradë horizontalisht nën lëkurë
- g) Lironi lëkurën e tërhequr dhe ngadalë injektoni solucionin. Një flluskë e dukshme do të krijohet.
- h) Hiqni agen. Mos e masazhoni. Nëse krijohet gjakderdhje, përthithe zonën lehtësisht me një garzë.

Metoda e dhënies së injeksionit intradermal

Metoda e përgatitjes së medikamentit në një flakon të mbyllur:

1. Lani duart.
2. Pastroni tapën e gomës me pambuk me alkool dhe lëreni të thahet.
3. Me agen ende të mbuluar, mbusheni shiringën me ajër njëlloj me volumin e mjekimit për t'u administruar.
4. Hiqni kapakun e ages dhe vendoseni atë në ambjent të pastër (kapaku do të përdoret sërish dhe brenda duhet të mbetet steril).
5. Me flakonin në një pozicion të drejtë lart, shtyni agen tek tapa e gomës së flakonit duke pasur kujdes që të mos prekni agen.
6. Injektoni ajrin nga shiringa në flakon.
7. Ktheni flakonin kokëposhtë duke e mbajtur agen brenda flakonit.
8. Me majën e agen të zhytur në mjekim, tërhiqni sasinë e duhur të solucionit duke e tërhequr pas në shiringë.
9. Me flakonin ende kokëposhtë dhe agen ende në flakon bjerini lehtë shiringës dhe nxirrni jashtë fluskat e mëdha të ajrit duke shtypur me kujdes pistonin.
10. Kontrolloni sasinë e mjekimit në shiringë nëse është e duhura.
11. Hiqni agen dhe injektoheni menjëherë ose mbylleni me kujdes (Nëse keni në plan ta përdorni menjëherë duhet të keni vendosur doreza para hapit 4).
12. Nëse agja ndotet, duhet të hidhni shiringën dhe agen dhe filloni nga e para me një komplet të ri.
13. Pasi jepet injeksioni, asnjëherë mos e mbyllni agen me kapak, por hidhni menjëherë në koshin e duhur.